

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četrť leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 3.

V Mariboru, dne 20. januarija 1898.

Tečaj XXXII.

Pravica vendar zmaga!

(Iz vranskega okraja.)

Znano je še cenjenim čitateljem »Slov. Gospodarja«, kako neutemljeno in brez uzroka je bilo prepovedalo c. kr. okrajno glavarstvo v Celju shod »kat. pol. društva za vranski okraj« na Gomilskem dne 25. julija preteklega leta. Društven odbor je le predobro uvidel, da se je s to prepovedjo kršila pravica, zato je vložil po omenjenem c. kr. glavarstvu s tehtnimi razlogi podprt, oster ugovor na visoko c. kr. namestništvo v Gradcu.

In čudom se čudite, cenjeni čitatelji, skoraj pol leta se je potrebovalo, da je prišel odgovor iz Gradca! In kakšen odgovor je prišel? Čujte! C. kr. namestništvo v Gradcu je ugodilo ugovoru omenjenega društva ter je razveljavilo odločbo c. kr. okrajnega glavarstva v Celju, ker ni bilo postavnih uzrokov za prepovedanje zborovanja.

Zmagali smo torej mi, gospodje v Celju so pa obsedeli, ker so shod po nepotrebnem prepovedali. Zato se je bil priredil shod, da bi se od »socijev« zapeljano savinjsko ljudstvo poučilo in pomirilo, a gospodje so ga — brez razlogov prepovedali. Ali ni to neslišano? Dandanes pa Wolfi in Resli in drugi hujskači hodijo po nemških avstrijskih deželah, hujskajo mirno ljudstvo zoper vero, zoper Slovane in — zoper Avstrijo, a shodi se jim ne prepovedujejo. Zakaj li ne? V Avstriji je pač bila do zdaj dvojna pravica, jedna za Nemce, druga za Slovane, a od zdaj zanaprej hoče biti samo jedna. Dobro

si zapomnite to, gospodje v Celju! Čeprav ste Nemci in Slovanom sovražni, pravični morate biti tudi nasproti nam. Mi zahtevamo od vas samo pravico, drugega nič. Justitia fundamentum regnorum!

Je pa še nekaj, radi česar je omenjeni odlok zelo imeniten. Rekel sem že, da je bil ugovor skoraj pol leta v Gradcu, a noben dan v tem dolgem času ga niso utegnili rešiti. Odložili so to imenitno reč na božični dan, na dan 25. grudna preteklega leta, ker z istega dne je namreč odlok datiran. Kako je vendar to? Torej uradniki pri c. kr. namestništvu v Gradcu nimajo ali nočejo imeti prosto niti 25. dan grudna? Slovenski drž. poslanci, če boste še sli kdaj na Dunaj, prašajte ondi, kako je s to stvarjo v Gradcu!

Poslednjič še omenjam, da se je ugovor naredil v slovenskem jeziku in odgovor je prišel isto tako slovenski. O, v Gradcu znajo tudi slovenski, če le hočejo! Uradujmo torej slovenski vse vprek! In ravno kar se slovenskega uradovanja tiče, je zadnji čas, da se vzbudé naši razni nemčursko-slovenski uradi, okrajni zastopi in razni šolski svéti. Če ste Slovenci, uradujte slovenski; če pa le pravite, da ste Slovenci, a uradujete nemški, niste Slovenci, marveč prave pustne šeme!

Naš politični položaj.

(Konec.)

Ker smo baš govorili o liberalizmu in njega izrastkih: kapitalizmu in socijalizmu, omeniti nam je na tem mestu še družbe

framasonov, ki šteje na Avstrijskem nekaj nad 2000, po vsem svetu okoli 1 milijon udov. Framasonstvo se poteguje za tiste svrhe, uči tiste nauke, kakor liberalizem, le da je med seboj organizovano, ima gotove, celo nebistvene obrede, in deluje tajno. Povdariti bi bilo le to, da si je izmed držav za prvo žrtev, ki ima v prihodnosti pasti, izbrala Avstrijo. Besede Mazzinija, vodje framasonov, ki jih je bil izrekel leta 1851., so sicer čitateljem »Slov. Gospodarja« že znane, ali ker so tako poučne, da je nedavno neki slovenski list pisal, da bi naj stale vsakemu avstrijsko-slovanskemu listu na čelu, naj jim še damo enkrat prostora; glasé se: »Naše društvo ima med drugim odslej pred vsem delati na to, da se Avstrija razruši; to se pa bo doseglo najlaglje, ako se avstrijski narodi drug na drugega ščujejo ter spravijo med seboj v sovraštvo na smrt.«

Če je prva zmet, ki goni kolesje naše Avstrije, liberalizem, je druga nemški in madjarski nacionalizem. Nemški nacionalizem straši sicer že od 1848. leta sem, ali dejanski je nastopil še le z ustavo leta 1861., in odsihdob davil slovanske narode, da je bilo groza. Toda nemški nacionalizem bil je vendar dolgo časa avstrijski, dočim se od leta 1879. to je, odkar je Avstrija sklenila zvezo z Nemčijo, kaže kot prusaštvo, ki hoče spraviti dežele totranske države, izvzemši Galicijo, Bukovino in Dalmacijo pod prusko krono. Pisali smo v zadnjem letniku o tem toliko, da je lahko vsak dobro poučen. Resnica je, da se je pogodba sklenila s pogojem, da se ima v Avstriji vladati, kakor je Nem-

Listek.

Narodne pravljice o hrastovskem gradu.

(Nabral G. J.)

Zares malo gradov nahajamo na slovenskem Štajarju, o katerih bi še dandanes živelo toliko pravljic med priprostim narodom, kakor o gradu Hrastovcu, nemški Gutenhag, dobre pol ure oddaljenem od šentlenarskega trga.

Vse pravljice nam pričajo v prav živih barvah, kako neznosno je bilo nekdanje stanje našega ljudstva, ko je še stokalo pod trdim jarmom neusmiljenega grajščaka, kateri je imel oblast čez življenje in smrt svojih podložnikov.

Ubogo ljudstvo ni imelo druge pomoči, drugega zavetišča, kakor trdno vero na usmiljenega Boga; zato je njemu tožilo svoje gorjé, k njemu se obračalo v vročih molitvah in prošnjah, ko je je mučil brezsrčni trinog; da, jedina tolažba mu je bila smrt in trdno upanje na boljšo bodočnost. Zato se ne smemo čuditi, da še nam dandanašnji pričajo narodne pravljice in pesmi o grozovitostih in samooblastnem, razkošnem življenju marsikaterih gradov.

Hočem vam tukaj navesti nekoliko pravljic o hrastovskem gradu, kolikor mi jih je bilo mogoče nabrati med priprostim ljudstvom.

Na Lormanjskem hribu ob okrajni cesti, ki pelje od šentlenarskega trga proti Mariboru, je stal star, kamenit in začrnel križ. Pred kakima dvema letoma se je razrušil popolnoma, da ga je le še kup kamenja.

Lapajne pripoveduje v svoji »Zgodovini štajarskih Slovencev«, da so na istem griču leta 1685. zažgali zadnjo čarovnico, Marijo Rik. Mogoče bi to zdaj lahko bilo, da so omenjeni križ postavili v spomin na ta žalosten dogodek.

A ljudstvo si drugače razlaga nastanek tega križa. Hrastovski grof je namreč dal na onem mestu živo zakopati svojo hčer, ker ni hotela vzeti moža, katerega ji je določil on sam. —

Druga pravljica pa trdi, da je dal tam grof svojo hčer zaradi tega živo zakopati, ker je nekega po nedolžnem zaprtega jetnika rešila iz ječe in ker je bila sploh usmiljena proti priprostemu kmetu ter je večkrat s svojimi prošnjami in očitanjem vzbujala nemirno vest svojega hudobnega očeta, tako, da je ni mogel videti več žive. Ondotni kmetje pa so po smrti njenega očeta iz hvaležnosti postavili križ na njen grob. —

Ob okrajni cesti kake pol ure naprej,

na Šikarjevem bregu stoji drug križ, kateri ima tudi med ljudstvom svojo pravljico.

V Lormanjski vasi je živel nekdanji kmet. Imel je lepo hčerko. Nekega dne je bil lov v grajskem gozdu. Ko se je grof vračal na dom, zapazil je hčerko pri studencu. Takoj je poklical njenega očeta ter mu zapovedal, da naj pride njegova hčerka v grad služiti. Kmet se je tega zelo prestrašil; zakaj vedel je, da je dekle izgubljeno, na katero je obrnil grof svoje poželjive oči.

Sklenila sta tedaj kmet in grajski kovač, hčerin zaročenec, da jo bodeta po noči spravila v varno zavetje.

Grof, domov prišedši, je bil zelo slabe volje. Brž je poslal svojega biriča po ono zalo mladenko. Kmet in kovač sta hotela hčerko braniti, pa grajski hlapci so očeta pobili na tla, hčerko in kovača pa zvezanega privedli na grad.

Grof je dal kovača zapreti v ječo, nezavestno hčerko pa zanesti v krasno dvorano. Ko se je zavedela, zapovedal ji je grof, naj se mu pokori, sicer jo bode dal živo pokopati. Dal ji je dan premisleka. Deklica se je zatekla v vroči molitvi do Marije, naj bi jo ona rešila sramote. In glej, Marija se ji je prikazala ter jo potolažila in obljubila svojo pomoč, da jo hoče rešiti sramote.

Drugi dan je prišel grof zopet k njej. A

čiji ljubo, in da Nemčija zvezo raztrga, ko bi Avstrija ne hotela več Nemčiji ugoditi. To se ne taji niti v pruskih, niti v nekaterih avstrijskih politično zgodovinskih spisih. Naša vlada je prusaštvo vrlo gojila in negovala do današnjega dne, in to je vsled tega se tako grozno razširilo in tako globoko vkoreninilo, da je sedaj za obstanek Avstrije tako nevarno kakor liberalizem. Uspehe svojega delovanja želo pa je zato tako kmalu, ker mu je bil nemški liberalizem tla pripravil, potem s socializmom vred se mu udal in se ž njim zvezal. Liberalizem je namreč zadnja leta prišel ob kredit in uvidel, da se mu je oprijeti energično nastopajočega in Avstriji prijazno sprejetega prusaštva, če hoče dalje obstati; ob enem mu ta korak ni bil težek, ker je prusaštvo tudi liberalno; vrhu tega pa židovstvo, kakor nas uči zgodovina, vsikdar začjenja siliti in z vsemi močmi delati na revolucijo, kadar se ljudstvo jame njegovega roparstva zavedati, kajti po revoluciji priraste židu zopet boljši, če ne najboljši »profit«. Da pa prusaška stranka nastopa kot revolucijonarna stranka, vidi vsak. Sicer pa je podoba, kakor da bi se židovstvo jelo iz Avstrije umikati na Madjarsko, kjer si menda misli ustanoviti svojo lastno ogersko židovsko državo. Prusaki pravijo, da hočejo v Avstriji oni gospodarovati, oni so »Herrenvolk«, Slovani pa sužnji. To pa hočejo, ker so že od nekdanj oholi, ker jih je vlada po svojem postopanju razvadila, in ker hočejo veslo in krmilo imeti oni v rokah, da Avstrijo tim preje in gotoveje pripeljejo v prusko žrelo. Oni tudi delajo na revolucijo, ker jim ni upati, da bi drugim načinom prišli od Avstrije, kajti Nemčija se ne more spuščati v boj, dokler ji je Francija, ki ji stoji za hrbtom, sovražna. Radi tega sprave nočejo, pa je tudi ne bodo hoteli nikdar, naj bi jim bila še tako ugodna, in tirjajo stvari, katere se jim, kakor sami vedo, ne morejo dati, dokler niso oni sami na svetu, in dokler se Avstrija Prusiji neče izdati, ali pa bi, če bi se jim dovolile, povzročile v slovanskih narodih najskrajniši odpor; vse to pa le, da ljudstvo bolje in bolje vznemirjajo, burkajo in ženejo v revolucijo. Naša vlada je mnogo s tem zamudila, da je mirno gledala in čakala, da so se državi sovražni elementje: židje, liberalci, socialisti in prusaki združili v ogromno divjo maso, ki je sedaj strahuje. Slabšega pa bi vlada ne bila mogla storiti, kakor je storila, ko se je divji masi udala; s tem je v tej utrdila prepričanje, da s silo svoje namene doseže. Če sedaj vlada ne mara plesati, kakor Wolf zapiska, pa masa zaropoče in po vsakem ropotu pridobi novih razgrajčev, največ iz

ona ga je odločno zavrnila. Ko pa je hotel s silo ravnati ž njo, ga je čudovita moč pahnila iz dvorane, da je bil dolgo časa brez zavesti.

Potem je dal dekle živo pokopati. Ko je kovač, njen zaročenec, čez nekoliko časa pobegnil iz ječe ter zvedel žalostno osodo svoje ljubljence, je zazidal na njenem grobu kamenit križ. Prosil je Marijo, naj bi mu razodela, ako je umrla deklica nedolžna. In glej, vzrastla je na kameniti strehi majhna, zelena smrečica, katera še danes raste na onem križu, čeravno je bil že večkrat prenovljen, in se tudi v najhujši vročini ne posuši.

Ako se bodeš kedaj vozil iz Maribora proti Sv. Lenartu, nikar ne pozabi pogledati tega križa!

Zdaj si pa oglejmo grad sam! Takoj pri velikih vratih zagledamo v kamen vsekano podobo. Predstavlja nam človeka, ki molí svoj jezik daleč iz ust. Ljudstvo namreč pravi, da je to grof na smrtni postelji.

Ko se je namreč bila grofu približala zadnja ura, je neki tako rjovel in kričal, da so ga slišali eno uro daleč na okrog. Nikdo ni mogel vzdržati pri njem, zvižal se je, oči preobračal, preklinjal in se pēnil, da je bilo vsakega strah in groza.

stanov delavskih. Da bi luči, ki jih je pijana masa ob odstopu Badenijevem prižigala, ne bile predpoda onih lučic, ki se prižigajo na grobu ranjkega!

Toda ni dosti, da je brezbožna, veleizdajska silovita masa za Avstrijo že sama po sebi dosti nevarna, ona je v tajnem sporazumevanju s Košutovo stranko, ki stremlji po popolnem odcepljenju Oggerske od Avstrijske. Popolna samostalnost Madjarov je njih stara želja, ki nikdar ni ugasnila, tudi vkljub ugodni pogodbi ne, po kateri plačujejo za skupne potrebščine cele monarhije le 30%, in po kateri imajo privilegij, našo polovico sploh izsesavati. Prav zrahljale pa so se srčne vezi, družče nas z Ogrji, ko so ti jeli uvideti, da mi zanaprej ne moremo več 70% plačevati, ker nič več nimamo, ker smo obubožali. In zato bode na Oggerskem Košutova stranka prej ko slej prodrila, bode se njenega evangelija oprijelo vse ljudstvo. Skupno delovanje naših in oggerskih puntarjev prav jasno osvetljujejo Wolfovi lepaki, ki smo jih videli v Mariboru na tisoče v jutro novega leta: »Proč z jezikovnimi naredbami! Nemški državni jezik! Samostalnost Oggerske! Proč z Galicijo!« Slovanska Galicija bi se pa namreč naj od tostranske polovice zato odcepila, da bi prusaki imeli laglje delo.

O židih smo sicer že dosti govorili, ker smo je našli v zvezi z liberalizmom, pa tudi kot oprode nacionalcev; ali vendar nam jih je omeniti kot tretjega glavnega činitelja, ki ugonablja Avstrijo, še posebej; in to, ker imajo svoj poseben namen, pa tudi svoja posebna sredstva, kojih se v dosegu namena poslužujejo. Žid hoče postati sveta gospod, a ne z mečem, ampak v prvi vrsti z denarjem. Da pa denar pridobavlja, dovoljeno mu je po svojem pravu vsako sredstvo. Ne smemo namreč prezreti, da ima žid svoje pravo, za koje sta, kakor je to danes dovolj dokazano, zraven petih Mozesovih knjig vira zglasni »Talmud« tu »Schulchan aruch«, ki mu dovoljujeta in celo zapovedujeta, posluževati se vsega, kar ga približuje smotru, da postane kedaj sveta gospod. In žid se v prvi vrsti drži svojih židovskih zakonov, državnih le toliko, kolikor ga brani škoda. Baš sedaj pa pomaga žid, kakor smo že rekli, delati na revolucijo. —

Takšen je torej položaj države avstrijske. Revolucija se pripravlja tukaj in se pripravlja tam, in oboje v sporazumevanju! Bode jima li država kos? Gotovo ne, ker ima Oggerska vojaštvo na svoji strani. Ali ni več pomoči? Jedino, če Avstrija sklene zvezo z Rusijo in Francijo, da je na zunaj zavarovana in da si pridobi pravih prijateljev, katerim je ležeče

O polnoči pa ga je bojda hudobec še toplega odnesel iz grada.

In še danes kaže ljudstvo črno pego na zahodni grajski steni, češ, da je ondi bila luknja, skoz katero je takrat hudič odnesel grofa, in da se neki ne dá na noben način pobeliti.

Postelja pa, v kateri je ležal bolni grof, še prè zdaj stoji v oni sobi, pa vsako jutro je vsa razmetana in razdejana. O polnoči pa se sliši večkrat grozovito vpitje in stokanje tako, da si nihče ne upa stanovati v istem oddelku grada.

Da si pa bodemo lažje razlagali, zakaj ljudstvo pripisuje temu grofu tako strašno smrt, hočemo pokazati njegovo življenje in ravnanje s svojimi podložniki, kakor nam to poroča narodna pravljica. Nekoliko smo to že spoznali iz prejšnjih pripovedk; in iz naslednjega pa bode še lažje spoznali, da narod tukaj ni sodil preostro, ampak pravično, zakaj kakoršno življenje, takšna smrt. Življenje grofovo je bilo polno grozovitosti, grozna mora biti tudi njegova smrt.

O grofu se pripoveduje, da je nekdanj pražil živega bika, kateri je neki tako rjovel, da so ga slišali v šentlenarskem trgu.

Nekdanj je bil okoli grada velik ribnik. Pripoveduje se, da so ga morali kopati ubogi kmetje ter tako dolgo zbijati in tolči tla,

na tem, da obstoji, in da Nemčija ne postane premogočna, in če si potem nemudoma jame urejevati notranje razmere z odločno roko in na krščanski podlagi. Vsa nesreča, ki tare našo ljubo, lepo Avstrijo, izvira iz liberalizma, iz krivičnosti do Slovanov in iz židovstva; tem pa sta le kos dejansko krščanstvo in posebno zakonstvo zoper žide. Da pa Avstrija krene na pravo pot, to naj je sedanja naloga njej zvestih in udanih elementov: Slovanov in konservativnih Nemcev. Še je čas, ali kmalu utegne biti prepozno!

Kaj pa je posebe nam Slovincem storiti? V splošnem nam je naloga označena v skupni nalogi Slovanov in konservativnih Nemcev, v posebnem pa nam bode gojiti krščanstvo, in ker smo zaostali, slovansko, posebno močno slovensko narodno zavest, ter se v tem smislu, kakor tudi v smislu gospodarstvenega varstva organizovati. Le tako se bomo ohranili kot narod, in smemo upati, da še kedaj stopimo na torišče prosvetnega dela. Sedanji naš narodni idejal je nam dan v zahtevah državnozbornske večine: popolna enakopravnost zraven obstanka kronovin, in tega se nam je držati, dokler obstoji ta večina ter se drži izjavljenih zahtev. Ali misliti malo naprej, bilo je še vsikdar dobro, in kaj nam brani misliti, da državnozbornska večina utegne svoj program izpremeniti, ali da je ne bode večno? Zlasti v časih prekucij, kakoršnih imamo pričakovati! Absolutizem ni le mogoč, ampak kakor vse kaže, skoraj gotov. Velike prekucije imajo pa tudi vselej velike nasledke, in kakoršne nasledke bodo imele avstrijske prekucije? Že pred 30 leti uvideli so politiki, ki so Avstriji hoteli najboljše, da ji je treba razdelitve v skupine po narodnostih ali federativne uravnave. Odkar se je nemškemu vodstvu za vselej odpovedala (1866), v njenih narodih nemštvo tirati, nima smisla, in hoteti Slovine pogermanizovati, je naravnoč smešno, gotovo pa državi v največjo nesrečo. Avstrija bo srečna in močna, ako Slovanom ne brani gojiti svojih narodnih svojstev, ampak to pospešuje, kar se pa le more zgoditi potom federalizma. Mi Slovenci sami ne bomo delali nobene skupine, ker nas je premalo; nam bo se slovanskim sosednim bratom na jugu, to je Hrvatom in avstrijskim Srbom pridružiti. Z njimi smo tudi po krvi in po jeziku najsorodnejši, in bi šteli dobrih 5 milijonov. Le v tej združitvi bi nam bilo pričakovati najlepše prihodnosti, vslasti ker je prihodnost Evrope v nje vzhodu in na Balkanu. Čehi so na federalizem vsak dan pripravljeni, tako tudi Poljaki in Rusini, ali mi Jugoslovani še ne, zlasti v nas Slovincih še ta ideja spi. Naši južni bratje

dokler se niso več videli sledovi konjskega kopita, katerega je grof zajahal po ribniški strugi.

V tem ribniku je redil najlepše ribe, katere je celo prodajal za cesarjevo mizo.

Redil jih je pa večkrat s človeškim mesom. Ako je namreč pri delu obnemogel kak starček ali starka, nahujskal je velikega psa na takega reveža, da bi ga raztrgal in zavlekel v ribnik. Ali če je prišel ubog kmet prosit v grad, da bi ga grof počakal še z davkom ali desetino, ali pa mu jo celo odpustil, ga je grof skoz okno ustrelil, ko se je vračal po ozki gazi čez ribnik proti domu. Poleg pa se je divje zarežal, češ, ako nimaš drugega, da bi mi dal, kar mi gre, pa daj to kar imaš, namreč svoje meso, da je snějo ribe. —

Ubogo ljudstvo ni imelo v tem strašnem stanju druge pomoči, kakor zaupanje na Boga.

Zato pravi ljudska pravljica nadalje: Ko pa se je Bogu že preveč zdelo, umoril je nekega dne vse ribe v ribniku, da so pokrile ves ribnik. Nastal je strašen smrad in potem kuga, ki je grofu vzela ženo in vse otroke.

Bog je preklel celi okraj okoli grada, in voda je izginila čez noč. Nastalo je močvirje, ki še dandanes dela ondotne travnike nerodovitne, tam, kjer so nekdanj morali kmetje zbijati tla, da bi vodo držala.

nas sicer dramijo, ali mi jih nočemo razumeti. Gojimo v narodu zavest bratstva s Hrvati in Srbi! V narodovskem življenju ima se vse, če naj zopet kmalu ne izgine, dolgo in dobro pripravljati. Pomnimo pa tudi, da narodi le to dosežejo, za kar se z vsemi močmi potegujejo.

Deželni zbor štajarski.

Do zdaj so v letošnjem zasedanju dežel. zbora nemški narodnjaki hruli samo le proti svojim lastnim rojakom, katoliškim nemškim poslancem; a v seji dne 18. jan. so pa zagнали grozen hrup in ropot proti slovenskim poslancem. Ko se je pretečeno leto prebrala neka slovenska interpelacija v deželnem zboru, se temu nihče ni ustavljal. A danes, ko je g. dr. Dečko neko vprašanje v slovenskem jeziku čital, so kričali, ropotali in bili ob mize nemški nacijonalci, kakor bi jim kdo kožo rezal raz telesa. V enomer so kričali »deutsch lesen«; toda g. dr. Dečko ni mož, da bi se ustrašil teh srditih puranov, ter dovršil svoje čitanje. V nemški prestavi je še to interpelacijo prebral perovodja Ferdinand Berger. Ena tretjina vseh deželnih prebivalcev je slovenska in v deželni zbornici bi se niti v slovenskem jeziku ne smela beseda spregovoriti; tako hočejo ti nemški prenapetneži. Zaupam, da bodo od zdaj naprej še večkrat čuli kakšno slovensko besedo.

Tem nemškim hujšakem je v ravno tisti seji dne 18. jan. kaj dobro zasolil katoliški nemški poslanec Hagenhofer. Predlagal je neko posebno lovsko postavo v tem smislu, da naj občina pravico ima, postreljati škodljivo zverinjad, kakor to občanom najboljše kaže. Hagenhofer jim je očital njihovo surovo in krivično postopanje nasproti katoliški stranki ter slednjič rekel: »Nekovi ljudje so še večji škodljivci kmeta, kakor zverina«. Strastno so mu nasprotovali, upili in kričali; Mosdorfer je bil že na tem, da bi ga bil skoraj zgrabil.

V tej seji je utemeljeval Rokitsky svoj predlog, naj se vpeljejo tajne in direktne volitve za dežel. zbor tudi na kmetih, da odpadejo volilni možje in da se voli po listkih. Pri tej priliki je očital katoliški duhovščini, da ona na pridržnici in v spovednici zlorabi svojo oblast proti pravičnim volitvam in da se mora napraviti postava, da se kaj takega kaznuje. Sevé, samo tisti bi se smel izvoliti po nazorih teh ljudi, ki je nasprotnik krščanstva!

Deželni odbor je te dni predlagal načrt postav, da se odpravijo krajni šolski nad-

Nadalje se pripoveduje, da je grof, kadar je bilo treba priti na raboto, tako močno zatrobil na trobento, da so ga lahko slišali vsi njegovi podložniki; in pri taki priliki morali so priti vsi na delo. Pri delu pa so veliki psi priganjali onemogleže k ustrajnosti. Naj še h koncu omenim, da se še danes priprosto ljudstvo ogiblje tega grada ter se plaho ozira na njega, kakor bi se še sedaj balo hudobnega grofa, ki je bival nekdanj v tem gradu.

Smešnica. Da so tatovi navadno zviti in predrzni, to vé vsakdo; včasih so pa tudi šaljivi, kakor so to nedavno pokazali v nekem kraju na Češkem. Ukradli so namreč dobro rejenega prašiča žandarskemu stražmojstru prav v tisti noči, ko je drugi dan mislil imeti »furež« ali koline.

Par dni potem pa stražmojster dobi od neznanih tatov poštno nakaznico z jednim goldinarjem, na kateri so stale naslednje besede zapisane: »Hvala vam za mastnega prašiča! Ta goldinar pa dajte svoji dekli, ki je prašiča zredila! Ako bode dekla prihodnje leto zopet tako pridna, pa ji bomo poslali dva gold.«

zorniki, in da pravice, katere imajo zdaj nadzorniki, prevzamejo načelniki krajnih šolskih svetov. Pri imenovanju učiteljev se razširi pravica deželnega šolskega sveta, da ni vselej vezan na predlog okrajnega šolskega sveta. Po drugem predlogu deželnega odbora bi se število udov deželnega šolskega sveta pomnožilo za en član, ki bi se moral vzeti izmed meščanskih ali ljudskih učiteljev.

V seji 14. jan. sta predlagala grof Kotulinsky in dr. Kokošinek v družbi 32 nemškonacijonalnih in liberalnih poslancev, med njimi tudi št.-peterski Lenko, da se morajo jezikovne naredbe, izdane aprila 1897 za Češko in Moravsko, odpraviti, kajti je nevarnost velika, da se enake jezikovne naredbe zahtevajo tudi za Štajarsko! V isti seji sta se izvolila 2 odseka in sicer lovski odsek, v katerega je bil izmed Slovencev izvoljen g. Ivan Vošnjak in odsek za napravo najdenišnice, v katerega je izvoljen izmed Slovencev gosp. Jož. Žičkar. Izmed nemških katoliških poslancev ni večina zopet nikogar izvolila. V seji dne 18. jan. je bil izvoljen vinarski odsek, obstoječ iz 12 udov. V ta odsek so bili izvoljeni 3 Slovenci, gg. dr. Jurtéla, dr. Rosina in Ivan Vošnjak.

Rokitsky je v eni zadnjih sej predlagal, naj se napravi deželna zakladnica, v katero naj dežela vsako leto plačuje po 20.000 gld. in kamor naj vlaga tudi država svoje doneske, da se iz tega fonda zamore nagloma pomagati tistim prebivalcem, ki škodo trpijo vsled toče ali povodnji. V ta fond naj bi pa vlagale tudi štajarske občine, hranilnice in društva.

Poslanec Reitter je predlagal načrt postav, s katero se spremeni viničarski red v tem smislu, da se viničarsko leto začne s 1. nov. (vsi svetniki), da je čas obestranske odpovedi službe od 15. avgusta do konca avgusta in da se predstavljajo viničarji med 1. nov. in 11. nov. Če se v tem obroku ne odpove služba od nobene strani, se s tem služba podaljša za eno leto. Vlada predlaga, naj dežela ne sklene deželnih doklad k novemu osebnemu davku, da zamore deležna postati velikih dobrot in sicer:

ostane deželi v tem slučaju	
10% zemljiškega davka, to je	214.986 gld.
10% davkov od poslopij	179.092 „
od novega osebnega davka pa	166.277 „

Skupaj dobi torej dežela: 560.355 gld.

Če bodo pa novi državni davki več nesli, kakor se je proračunalo, dobi dežela še večje doneske. Ta predlog se je izročil finančnemu odseku.

Poslanec Hagenhofer predlaga, naj se še v tem zasedanju sklene postava, s katero se vpelje deželna hipotečna banka. Taki zavodi so jako dobrodelne naprave v onih deželah, kjer so že vpeljani. Dobiva se posojilo po zelo nizki ceni. — Koliko bi deželni zbor koristil vsem prebivalcem, ko bi se pečal s takimi za ljudstvo hasljivimi stvarmi! A za take stvari našim nemškim liberalcem ni, temveč le za to, da hujškajo proti Slovincem in katoliškim nemškim poslancem.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Pri Nj. veličanstvu svetlem cesarju je bil Milan, bivši srbski kralj, ki te dni prevzame poveljstvo srbske armade. — V nedeljo je na shodu 5000 Čehov in drugih Slovanov protestovalo zoper Koliskov predlog. — Sodnijska preiskava zoper najhujše državnozbornske siloviteže je ustavljena. Čudno!

Češko. Cesarski namestnik Coudenhove je v ponedeljek v dežel. zboru izjavil, da sta na vsem Češkem češki in nemški jezik jednakopravna, da se Češka ne sme razdeliti in da se prih. mesec izdajo nove jezikovne naredbe ter da se izdela postava, vsled katere se bosta oba jezika učila na srednjih šolah. Brezobzirni Nemci pa spet niso za-

dovoljni in bodo bržčas še ta teden izstopili iz deželnega zbora.

Štajarsko. Dne 30. jan. skliče Rokitsky liberalne kmete gornjeavstrijske, solnograške, koroške in štajarske na shod v Selzthal, da jim bo ondi razkladal stari liberalni evangelij. — Mnogi Gradčani so že začeli obsojati mokraška in prusaška hujškanja.

Koroško. »Bauernbund« je v nedeljo rogovilil med Slovenci v Sinči vasi. — Lisjak »Kmeti list« je že izšel. Če Nemci hočejo, da ga Slovenci berejo, naj jim vendar dovolijo slov. ljudske šole! — Nova železnica do Trsta naj gre čez Karavanke; to želi deželni zbor.

Kranjsko. Deželni zbor je enoglasno častital bisernomašniku papežu Leonu XIII. — Idrijski narodnjaki so izrekli zahvalo dr. Majaronu, da je izstopil iz »Narodove« stranke. — Ljubljansko barje se zopet začne izsuševati; vlada dá 50%. Vse delo bo stalo nad milijon gld.

Brimorsko. Slov. in laški poslanci na Goriškem se pogajajo, da se spet otvori deželni zbor; toda javalne bo kaj iz tega. — V nedeljo so se slov. tržaška društva poklonila cesarskemu namestniku Goëssu. — Istrski dežel. zbor se snide danes v Pulju.

Dalmatinsko. Dežel. zbor se je sicer otvoril, ali Lahi niso prišli; izjavili so, da ne pridejo, ker še v Spletu ni ustanovljena laška ljudska šola.

Hrvaško. Ker je mestni svet na Reki zopet izvolil dr. Mayländerja županom, ki je nasprotnik ogerskih postav, je vlada mestni svet razpustila, in bodo spet nove občinske volitve. Tako ondi vlada novi guverner grof Szapary.

Ogersko. Odbor nemadjarških narodnostij je izdal obširno spomenico, v kateri se naštevajo vse krivice, kar jih morajo prebiti Slovaki, Rumuni in Srbi, da jih je 10 milijonov brez političnih pravic. Odbor je tudi sklenil, poslati meseca maja posebno deputacijo k presvetlemu cesarju.

Vnanje države.

Rim. Avstrijski škofje so papežu o njih biserni maši poslali udanostno pismo, s katerim sv. očeta zahvaljujejo za okrožnice v čast bl. Petru Kaniziju, v čast sv. Duhu in Devici Mariji rožnivenski.

Italijansko. V Palermu na Siciliji so te dni slavili 50letnico, da je ondi izbruhnil punt, ki je pregnal tedanjega kralja. Sila žalostno, da so pri tej slavnosti bili kraljevič, njegova soproga in več ministrov, ki torej tudi punt odobravajo!

Francosko. Stotnik Dreyfuss je prodal važne vojaške spise Nemčiji in je zdaj v pregnanstvu. Ali ta žid hoče biti nedolžen ter je obdolžil Esterhazija, ki pa je bil pred sodiščem oproščen. Ker se še židje in njih prijatelji vedno potegujejo za Dreyfussa, zato Francozi vedno bolj sovražijo žide.

Rusko. Po zadnjem popisu šteje ta velikanska država 129 milijonov prebivalcev. In Slovane naj bo pred Nemci strah? — General Kuropatkin, imeniten vojaški pisatelj, je postal upravitelj vojnega ministerstva.

Črnogorsko. Knez Nikita se boja v kratkem dá proglasiti za kralja. To Črnogorci pač zaslužijo; kajti celih 400 let še nikoli niso bili od Turkov premagani.

Azija. Angleška posodi Kitajski veliko denarja in bo imela torej tudi upliv na to državo. — V Perziji hudo vre. Ako nastane punt, šel bo mirit Rus, ki postane s časoma gospod vse Azije.

Cerkvene zadeve.

† Nadžupnik Anton Fröhlich.

Ni ga več med živimi, častitega starčka, v katerem je izgubila slovita nadžupnika svetokriška svojega dobrega duhovnega

očeta. Dne 5. jan. je za vselej zatisnil oči zlatomašnik, duhovni svetovalec, Anton Fröhlich, v 79. letu svoje dobe. Ta tužna vest je globoko užalostila srce vsakega, ki je poznal rajnika, kajti bil je mož poln kreposti in blagega značaja.

Narodil se je v Celju dne 29. apr. 1819 kot edini otrok starišev rokodelskega stanu. Ljudsko šolo je pohajal v svojem rojstnem mestu in ker je bil mladi Tonček bistre glavice, poslali so go njegovi stariši v tamojšnje latinsko šolo, katere šest razredov je zvršil v Celju, sedmi in osmi pa v Gradcu z najboljšim uspehom. Na srčno željo pobožnih starišev, si je izvolil mladi dijak duhovski stan ter se podal v Celovec učiti se bogoslovskih ved. Po dovršenih študijah je bil 4. avg. leta 1842. pri Sv. Andražu v Labodski dolini posvečen v mašnika. Služboval je kot kaplan na Vranskem, v Vitanju, Velikovcu na Koroškem, v Vuzenici, Makolah, Gornjem gradu in na Laškem. Dne 30. sept. leta 1858. je postal župnik pri Sv. Venčeslu in deset let pozneje, dne 1. febr. 1868, nadžupnik pri Sv. Križu tik Slatine.

Pokojni A. Fröhlich je bil goreč, pobožen duhovnik, vnet za večni blagor svojih ljubljenih ovčic. Dasiravno vedno bolehen in slaboten, spolnjeval je vestno in vsestransko težavne dolžnosti duhovskega stanu. Rad je opominjal vernike k pogostemu prejemanju sv. zakramentov in da jim je nudil k temu priliko, ni opustil noben dan spovedovanja, celo v svoji visoki starosti ne, če tudi marsikdaj tako slab, da bi bolje sodil za posteljo, kakor za spovednico. Le v redko kateri župniji je toliko množestvilnih in dobro urejenih bratovščin, tako razvit blagonsni tretji red sv. Frančiška, le redko kje se je obhajalo toliko sv. misijonov in duhovnih vaj, kakor v njegovi nadžupniji. Pokojnik je bil vnet za lepo cerkveno petje. Zato je tudi v svoji nadžupniji oskrbel cecilijansko petje, tako izborno in dirno, da bi žest delalo vsakemu koru po mestnih cerkvah. Rajni Fröhlich je nad vse ljubil molitev, še na smrtni postelji hvalil njeno moč in tolažbo. Zato je pa tudi rad obiskoval kraje molitve, božja pota, med drugimi Trsat in dvakrat Rim, kjer je na grobu prvakov apostolov daroval sv. mašo za svoje ljubljene farane. Nadžupnijski cerkvi je omislil krasno zvonjenje in dva nova stranska oltarja, ki sta silno okusno in strogo v slogu cerkve izrezana. — Njegova želja je bila oskrbeti še nov velik oltar, novo prižnico, krstni kamen in slikana okna. A vse to je hotel imeti umetno in mojstersko izdelano, primerno veliki in krasni cerkvi svetokriški, kar bi pa stalo mnogo tisočakov. Vendar se pa ta njegova srčna želja ni uresničila. Kajti pokojnik je bil silno rahločutnega srca, kateremu se je mililo zahtevati od toliko ubožnega ljudstva tolike požrtvovalnosti. Da se pa vendar enkrat izpolni njegova želja, je ustanovil družbo za olepšavanje nadžupnijske cerkve in svojo zapuščino volil večinoma v cerkvene namene. (Konec prih)

Gospodarske stvari.

Pokončevanje mišij.

V preteklem letu so se na Murskem polju miši razmnožile tako zelo, da so postale huda nadloga. Poskusilo se je torej zatreti jih z znano glivico mišjega legarja od prof. Löfflerja. Po posredovanju g. drž. poslanca L. Gregoreca so dobile občine Cven, Noršinci in Krištanci po 200 cevčic tega okužila. Kako se je uporabljalo to sredstvo v občini cvenski, je že opisal dopisnik s Krapja, ki je del te občine. O drugih občinah mi ni znano, ali so to sredstvo uporabljale ali ne. Škoda bi bilo, ako tega ne bi storile, ker je dokazano, da to sredstvo, ako se popolnoma pravilno uporablja, res miši uniči. Na Cvenu je poročevalec povpraševal več

kmetovalcev o uspehu te poskušnje, pa je zvedel, da so 14 dnij po nastavljanju teh glivic izorali veliko mrtvih mišij. Seveda so še miši, a to pride od tod, ker je bilo okužila premalo za to veliko občino. Na vsak način pa je dognano, da se je množina mišij zdatno zmanjšala. Da pa bodo ljudje vedeli, kako se naj uporablja to sredstvo, naj sledi tukaj navod, kratko posnet po nemškem izvirniku:

1. Od glivic mišjega legarja zbolijo smrtno hišne in poljske miši. 2. Ta glivica umori samo miši, drugim živalim je popolnoma neškodljiva. 3. Za uporabo se namoči kot lešnik debeli kosci kruha v tekočino, kjer so glivice, in se nastavijo mišim. Kruh sme biti črn, nikakor pa ne plesniv. 4. Obolenje mišij traja 6—10 dnij; potem poginejo; med boleznijo okužijo tudi zdrave, in tako nastane med njima kuga. 5. Glivica se dobi v majhnih cevčicah. Te cevčice so zamašene z vato, v njih pa je rumenkasta žolica, prevlečena s svetlosivo kožico, ki stoji iz veliko tisoč milijonov glivic. Samo ta kožica je izdatna. 6. Pred uporabo glivice skuhamo in zopet ohladimo vodo ter posušimo kosce kruha, ki so debeli kot lešnik; ti kosci se morajo tudi ohladiti. 7. Glivica je namreč rastlina, katero vročina uniči; 8. tudi solnčna svetloba jo umori. 9. Porabiti moramo glivico takoj, ker le kratko časa ohrani življensko moč. 10. Upravlja se tako-le: Vzame se liter zavrete pa spet ohlajene vode; od te vode se vlije 1 žlica v odmašeno cevčico. Z gosjim peresom odgrnemo sivo kožico in jo dobro pomešamo z vodo, tudi žolico razmešamo. Vse skupaj potem vlijemo v liter vode ter spet dobro premešamo. Potem vržemo kruhove kosce v to tekočino ter čakamo, da se kruh dobro napije tekočine. Potem denemo kruh v majhne lonce in vtaknemo v vsako mišjo luknjo kar najbolj globoko jeden košček. 2000 kruhovih koscev poroka 1 liter tekočine, ali $\frac{3}{4}$ kg kruha napojimo z 1 litrom tekočine. 11. Ena cevčica zadostuje navadno na 1 oral ali plug; če je več kot 2000 lukenj na oralu, potem potrebujemo več. 12. Čez 14 dnij poteptamo luknje ter opazujemo, če miši narejajo nove luknje. Ako se to dogaja, potem delo ponovimo. 13. Za to delo je najpriličnejša prva pomlad in jesen. 14. Najbolje je delati po solninem zahodu ali pred solničnim vzhodom; vedno naj nam bo pred očmi, da solnčna svetloba glivico zamori. Če je oblačno, delamo lahko celi dan. 15. Ob močnem dežju ne delajmo, ker dež glivice izpere. 16. Vsi posestniki morajo skupno in istočasno nastavljanje, ker sicer se miši s polja, kjer se nič ne stori, preselijo na obložena polja.

17. Postopa pa se tako-le: Eden dan prej se v primernej posodi voda prekuha, potem pokrije in pusti, da se ohladi. Najbolj za to je pripraven perilni kotel. Istočasno se kruh nareže na koščke lešnikove debelosti in se posuši. Prihodnjega dne pridejo vsi moški in ženske, tudi šolska mladina. Vsak prinese seboj svoj kruh in čisti lonec. Izmed občanov pripravi zdaj eden glivično vodo po predpisu in razdeli potem namočene kruhove kosce. Vzame takoj 100 litrov vode in 100 cevčic, s katerimi ravna, kakor je v točki 10. povedano; ko je tako pripravil za 100 oralov, gre na drug kraj in pripravi zopet za 100 oralov itd. Posamezni občani nastavljajo potem po polju na predpisani način. Kdor neče, na tega račun naj drugi delo opravijo. Izvzeti se ne sme nobeden, sicer bi bil ves uspeh dvomljiv. Tudi po jarkih ob cestah, po mejah, po jezovih moramo nastavljanje, ker sicer se miši tukaj mirno naselijo in se selijo od tod na polje. 18. Glivico dobimo od bakteriološkega laboratorija, katerega je vis. c. kr. poljedelsko ministerstvo osnovalo na c. in kr. živino-zdravniškem zavodu na Dunaju III. Linke Bahngasse 7. 19. Če rabimo glivico za pokončevanje hišnih mišij ali za male nevspešne poskuse, tedaj velja 1 cevčica 50 kr. Ako pa jo rabi ena ali več občin v obilni meri,

oddaja se glivica imovitim posestnikom po 10 kr. cevka. Za brezplačno oddajo pri velikih podjetjih je treba vsakokrat prositi pri vis. c. kr. poljedelskem ministerstvu.

Sejmi. Dne 22. januarija v Mozirju, Poličanah (za svinje) in na Bizeljskem. Dne 24. jan. na Teharjih in v Koprivnici. Dne 25. jan. v Studenicah in Slov. Gradcu. Dne 26. jan. v Imenem (za svinje). Dne 27. jan. na Bregu pri Ptujju (za svinje). Dne 28. jan. v Artičah.

Dopisi.

Iz Ruš. (Posnemanja vredna) je narodna zavednost ruških dam. Tukaj se namreč ne zavedajo samo možje svoje narodnosti, ampak tudi ženstvo se bojuje za prospeh naroda ter nam pomaga. Da je temu res tako, pokazale so to ruške dame v soboto, dne 8. jan., ko so priredile v prid družbi »sv. Cirila in Metoda« zabavni večer v gostilni g. J. Muleja.

Bila je to res jako prijetna zabava, pri kateri si mogel slišati spet krasno petje ruških slavčkov in sicer bas-solo, pel gosp. D. Lesjak, tenor-solo, pel g. E. Gorišek, pravnik v Pragi, ter lepi dvospev »Dalmatinski šajkaš«, in vse te točke spremljala je z veliko spretnostjo na glasoviru gdč. Ela Gorišek. Kuplet pa, katerega je pel gosp. T. Stani, spremljan na glasoviru od g. A. Majcena, povzročil je veliko smeha in živahnosti. Tudi senčne podobe so bile jako mikavne in dobro izpeljane, posebno poredni učenc, ponočne sitnosti in nesrečna ljubezen.

Da je bila ta zabava prav dobro obiskana, sklepa se lahko iz tega, da smo poleg le jako majhne vstopnine še vendar 10 gl. dobili kot čisti dohodek za družbo »sv. Cirila in Metoda«. Častitamo ruškim damam ter želimo, da bi še nam večkrat priredile v tem pustnem času s sodelovanjem ruških pevcev enako zabavo, zakaj vsaki je bil zadovoljen z zabavo, da celo vzdihovali so rekoč: »Škoda, da je ta večer tako hitro prešel!« — Živele Slovenke!

Z Murskega polja. (Suha zima; Ljutomerčanom!) Z več strani naše širne domovine se poroča, da imajo sneg. Mi pa imamo po Murskem polju, kakor po Slovenskih goricah, lepo zimo brez snega in lahko razne opravke izvršujemo.

V Ljutomeru se je menda tudi začela nemčurjem kri bolj gibati, ker se na mnogih vratih kaka psovka na Slovence napisana vidi. Najlepša (?) je menda ta: »Slovenec je vrag«. Pazite na take reči in je koj izbrisite, ker je tudi otroci berejo, kadar v šolo hodijo!

Vi reve nemčurske, le malo potrpite! Slovan gre na dan! Vi značajni Slovenci in Slovenke, pa še se bolj ukrepite! Bodite s krajani, sprejemajte jih prav uljudno in strežite jim pošteno, kakor to delajo nemčurji; saj ti tako delajo in se s tem s kmečkimi krajcarji bogatijo vam na škodo.

Lepa katoliška navada je, da se večer pred Tremi kralji na duri napišejo tri črke in letnica in sobe se z blagoslovljeno vodo poštropijo. Prosim te, ljubi katoličan in Slovenec, napiši še si zraven tri črke N. N. V. to je: Nemčurju nič več!

Vi pa ljutomerski Slovenci, bodite v prodajalnicah prijazni, postrežite z izvrstnim blagom, in naše ljudstvo bo vaše in pri vas! Oskrbite še nam v trgu tudi železno štacuno, ki bo v slovenskih rokah! Kmet.

Iz Rogatca. (Nadutost) in drznost naših po sili Nemcev postaja vedno večja. Naše že od nekdanj ne posebno dobre pošne razmere so se v novejšem času v toliko zboljšale, da smo dobili prijazno in postrežljivo poštno ekspeditorico. Toda toliko bolje se odlikuje v neprijaznosti naš novi lastnik pošte ali »postmajster«. Res je sicer, da še ni dolgo, ko je kot korporal »muštral« pro-

stake ali »gmajnerje«, vendar toliko smemo vendar zahtevati, da kot c. kr. uradnik na slovenski zemlji, nepristransko postopa nasproti slovenskemu ljudstvu. Ko sem dne 9. jan. poslal nekoga na rogaško pošto s slovenski pisanim pooblastilom, proti kateremu bi se mu naj došla pošta izročila, je navzoči g. lastnik to pooblastilo jezno sem in tja metal, ne da bi dal prinescu zahtevano pošto.

Se le na opetovano ustno prošnjo mu izroči došlo pošto s smešno grožnjo: »Drugokrat naj nemško pišejo; danes še dam pošto, drugokrat pa ne, če bo slovensko; povejte to vašemu gospodu!« Ali ni taka grožnja skrajna predrznost iz ust človeka, ki živi od slovenskega kruha na slovenskih tleh? Mar misli v svoji nadutosti, da smo mi Slovenci njegovi hlapci? Ako neče pri nas svoje dolžnosti spolnjevati, naj pobere šila in kopita ter jo odpiha v blaženi nemški »rajh«! Slovence pa opomnim, naj vsikdar na pošti le slovenski govorijo in slovenske tiskovine zahtevajo; zakaj uradniki so zaradi nas tukaj, ne pa mi zavoljo uradnikov!

Iz Kostrivnice. (To in ono.) Gospod urednik, veselo novo leto Vam želim, škoda pa, da Vam ne morem od nas nič veselega poročati. Najbolj žalostno je pač to, da se nekateri naši fantje in možje tako slabo obnašajo v cerkvi in zunaj nje med pridigo, kakor menda nikjer ne v celi škofiji. Če ne bo boljše, bom Vas prosil, gosp. urednik, da jih po imenu slovenskemu svetu naznanite. Ne pozabite vendar, mladeniči in možje, kje da ste, kadar ste pri službi božji!

Občinske volitve so pri nas tudi že minole, ostalo je žal, vse pri starem. V Šmarijah, v Št. Juriju ob južni železnici in po mnogih drugih občinah je lepo slovensko uradovanje in pečati so slovenski ali vsaj nemško-slovenski; tu pri nas, dasi so nas slovenske matere rodile, pa se dajo ljudje tako premetiti od enega ali dveh prusakov. Občinski pečat se je obrabil; ni škoda, ker je bil seveda nemški. Nedavno si je pa naše županstvo novega priskrbelo. Mislite, da je slovenski? Kaj še! Precej je večji od prejšnjega, zato pa je tudi večja nemčina na njem: »Gemeinde Kostreinitz« itd. Žalostno!

Ali naši ljudje še ne vedo, zakaj se gre dandanašnji. Kaj je temu krivo? Mislim v prvi vrsti to, da pri nas ljudstvo premalo čita. Naročajte si »Slov. Gospodar«, saj je najcenejši list! Če si ga eden sam ne more, pa stopite dva ali trije sosedje skupaj! Kostrivničani, pristopite pa tudi v obilnem številu k našemu bralnemu društvu; želeti bi bilo, naj bi ne bilo družine v naši fari, kjer bi vsaj eden ne bil vpisan v bralno društvo! Kostrivničani, ne bodimo vedno zaspani!

Od nemške meje. (Novoletne želje.) [Dalje] V Štrihovcu je sicer za nekaj časa naslednik g. Šparla g. Repnik, ki ni boljši od Pistorja; ali v kratkem bodo obč. volitve, in moramo Slovenci zmagati! Na delo, naši možje!

Druga prilika se ponujaja v Šentilju samem. Tukaj je že zdaj treba začeti s pripravo na odločilno bitko ob prihodnjih občinskih volitvah, ali bodo tukaj gospodovali Slovenci ali pa bodo tlačani ti na svoji lastni zemlji. Tudi v Dobrenju se je dokaj letos zamudilo. Z velikim naporom se bo popravila škoda.

Selničani se morajo odločiti čim prej tembolj za slovensko šentiljsko šolo. Ponuja se jim na vse pretege šulvereinska šola na Sladki gori. Toda Selničani, vedite, od tam veže mrzla nemška sapa, ki bo premrazila vaše otroke, da se ne bodo več mogli ogreti celo svoje življenje ne za pošteno čednostno življenje. Za to je treba razumnosti, katere tamkaj ne dobijo. Selničani, pogodite se hitro, da plačujete za šentiljsko šolo prispevke. Čeršak ima v prihodnjem letu važno nalogo, da vpliva na vse strani v Kozjek, v Selnico, tudi v Šentilj, da se deluje v prispah slovenske domovine.

Dovolj dela bo imelo tudi bralno društvo.

Tukaj bo treba uvesti na vsak način poučnih shodov, dalje bo moralo skrbeti, da se širijo med ljudstvom dobre knjige in dobri listi, na vse mogoče načine bo moralo buditi narodno zavest. Da bo tej nalogi kos, imeti bo moralo nekaj resnoben značaj. Da, delovanje tega društva bo se najbrž moralo dotikati celo šole in mladine, pripravljati bo moralo pot šolskim sestram v Šentilju. To je jasno kakor beli dan, da se bo najvspešneje vstavila germanizacija, ako se ustanovi tukaj zavod šolskih sester, katere bi poučevale slovenska dekleta. Kdor meni ne verjame, naj pogleda v Gomilico (Gamlitz.) Od kedaj pa ginevajo tamkaj tako strahovito Slovenci, da v kratkem jih več ne bo? — Od takrat, odkar se je ustanovil tamkaj zavod, v katerem poučujejo nemške usmiljenke dekleta, se razume samo v nemškem jeziku. Rodoljub, kateri bi daroval kaj za šolo šolskih sester v Št. Ilju, temu bi morala peti vsa Slovenija hvalo, kajti ta bi pomogel s svojim darom, da se utrdi slovenska meja, da se ohrani sedanjí okvir slovenske zemlje.

(Konec prih.)

Od Sv. Jošta na Kozjaku. (Abrahamovo leto.) Dne 20. prosinca doteče 50 let, kar se je narodil naš č. g. župnik Pavel Hrovat v vasi Kranjebardo na Kranjskem. Blagi gospod župnikuje in učiteljuje že trinajsto leto na tej 1065 m visoki planinski fari. V časovnem razmerju to sicer ni ravno veliko časa; vendar pa, odkar sta celjska grofa Herman in Friderik lovila zverino po kozjaškem vršacu, oziroma od obstanka župnije (leta 1787.) do zdaj, toliko število let še ni dosegel nobeden tu gori bivajočih dušnih pastirjev.

Cerkvena priprava, na novo k cerkvi prikupljeni vinograd, stavba mežnarje itd., v skupni svoti gotovo nad 6000 fl. na tako majhni župniji pričajo, da imata cerkev in nadarbina sv. Jošta skrbnega gospodarja. V šoli pa č. g. župnik kot namestnik učitelja vzgaja narod, ki je kremenitega značaja, kakor skalovje, med katerim biva. Zasluge vrlega moža v šoli pripoznava kaj laskavo slavni okrajni šolski svet celjski v dopisu z dne 22. vinotoka 1889 št. 880.

Častitanju gospoda jubilarja se pridruži tudi slovensko časopisje ter svojemu posebnemu in zvestemu podporniku in požrtvalnemu rodoljubi navdušeno kliče ob pedesetletnici: »Živeli do skrajnih mej človeškega življenja; — dokler tudi Vam ne odbije ura, ki Vas pokliče od plodonosnega delovanja ter privede v kraje večnega počitka!«

Razne stvari.

Domače.

(Biserna sv. maša) papeža Leona XIII. se je dne 1. jan. povsod lepo slavila, posebno v Konjicah in Jarenini. V Konjicah so na predvečer bile večernice s pridigo, na to so skoro vsa trška okna bila razsvetljena, na Gori je plapolal kres, za gradom so v zrak frčale rakete. Na slavnostni dan pa je pri poznem sv. opravilu bilo obilo ljudstva, tudi sodnijski uradniki ter knez in kneginja Windischgrätz. — V Jarenini pa je bralno društvo priredilo posebno slavnost, pri kateri je č. g. provizor govoril o papežu kot prijatelju delavskega ljudstva, č. g. kaplan pa kot prijatelju Slovanov. Lepe pesmi pa so deklamovali Šparlov Franček in Tonček, Murkova Micika in Ulova Tončka, pevci pa so par mičnih zapeli.

(Sv. birma in župnijski izpiti.) Sv. birma bode letos v naši škofiji v teh-le dekanijah: na Dravskem polju, ljutomerski, v Šaleški dolini, laški in videmski. — Župnijski izpiti pa bodo dne 3., 4. in 5. maja ter dne 30., 31. avgusta in 1. septembra.

(Odlikovanje.) Presvetli cesar so podelili g. Karolu Kaiserju, nadpazniku v moški kaznilnici mariborski, srebrni zaslužni križec

s krono, kateri mu je bil včeraj slovesno pripet.

(Nezreli politiki) smo mi po besedah »Slov. Naroda«, ker smo zadnjič objavili pismo s Kranjskega o spravi. Seveda tako zreli tiči nismo, kakor tisti gospod pri »Narodu«, ki je bil svojo zrelost pokazal nekje blizu Laškega, tudi tako ne, kakor oni gospod, kateremu je svinjstvo leposlovje in psovanje dokazovanje; toda toliko smo zreli, da pred vsem svetom trdimo: Kdor se s Švegelnom brati, je nemškutar in radujemo se, da sta g. župan J. Hribar in g. dr. D. Majaron hrbet obrnila »Narodovi« stranki.

(Nove naročnike) na naš list še vedno vsprejemamo, ker smo prve tri številke dali v prav veliki množini tiskati. Ob enem pa stare naročnike prosimo, ki še niso poslali letošnje ali morda celo lanske naročnine, naj na svojo dolžnost ne pozabijo!

(Graškemu c. kr. poštnemu ravnateljstvu) je včeraj naše upravnništvo poslalo cel kup pritožb, katere so nam došle od naših gg. naročnikov. Bomo že videli, ali bodo c. kr. pošte pošiljale »Slov. Gospodarja« v redu ali ne!

(Ptujski mestni svet) je sklenil, naj se ptujška nižja gimnazija razširi v višjo gimnazijo, ali podržaviti se ne sme, da se kjé zavod ne posloveni! Vsled tega so tudi hodili v Gradec gg. Kaiser, Kolenc in Macun, sami sinovi poštenih slov. starišev!

(Zahvala.) Velecenjeni g. dr. Franc Jurtéla, odvetnik in deželni poslanec na Ptuj, je daroval bralnemu društvu pri Sv. Andražu v Slov. gor. 15 fl., ter naše ljudski šoli 12 fl., da se vpiše 12 najpridnejših učencev za 1898 v družbo sv. Mohorja. Za to velikodušni dar se mu izreka prisrčna zahvala. — Ivan Strelec, šol. vodja in predsednik bral. društva.

(Mariborsko okrožno sodišče.) Za prvo porotno obravnavo bode predsednik g. Robert Greisdorfer in njegovi namestniki gg. deželnosodni svetovalci dr. Al. Fohn, Franc Trenz in dr. J. Pevetz. — Zadnjič smo omenili samonemške pečate tega sodišča, danes pa omenimo, da razun vnanjega napisa, so tudi vsi napisi na vratih nemški. Slovenca bodo torej porivali od vrat do vrat, predno bo v pravo sobo našel. Ko bi gospodje bili vsaj človekoljubni!

(Celjsko okrožno sodišče.) Prve prvotne obravnave predsednik bode g. R. Ullepitsch in njegovi namestniki gg. deželnosodni svetovalci L. Ulčar, Jož. Reitter, dr. Em. Eminger in A. pl. Wurmser. Porotniki so tudi že izzrebani in čudno, Nemci in nemškutarji imajo lepo večino. Torej Nemci niso samo nasilni, ampak tudi srečnejši!

(Ženska podruž. »Südmarke«) se snuje v Mariboru; najbolj se za to trudi gospa Leidl, učiteljica I. mestnega otroškega vrtca. Tako se mora vse, kar je odvisno od mariborskega magistrata, pehati in truditi za nemštvo. Slovenske dame, kdaj pa si bodele ve ustanovile podružnico sv. Cirila in Metoda?

(Na zloglasnega Wolfa so hudi.) kdo? Celjski Nemci, ker je vojaško poveljstvo zapovedalo častnikom, izstopiti iz kazine; kajti Wolf je ondi na Silvestrov večer smesil presvetlega cesarja ter s tem povzročil velik škandal. Kdaj pa bodo iz kazine izstopili c. kr. uradniki, pa še ne vemo!

(Častno občanstvo.) Odbor občine Slatina je v seji dne 16. jan. imenoval častnim občanom veleč. g. Jos. Tombaha, nadžupnika in dekana v Rogatcu, za velike zasluge za slatinsko občino za bivanja v Rogatcu. Častitamo!

(Protestantizem v Celju.) Peščica celjskih protestantov je kaj goreča. Večkrat jih obišče neki nemški pastor. Zadnjič je bil ondi dne 12. jan. ter govoril o socijalnem delovanju protestantizma. Hodi ga tudi bojda mnogo nemških katoličanov poslušat.

(Ivan Nep. Gosar.) daleč znani slikar slovenski, sme ponosen biti na svojega učenca Vikt. Bevca, ki je za bralno društvo v Koz-

jem izdelal prav mojstersko dve krasni sliki sv. Cirila in Metoda ter sv. Mohorja in Fortunata. Mladega, nadepolnega slikarja mora vsak pohvaliti, njegovega mojstra pa priporočiti.

(V Celju) sta v pritožni knjigi »Čitalnice« dva vrla narodnjaka predlagala, da se »Slov. Narodu« naročnina ustavi, če bode še naprej tako frivolno pisal o naši, za naš narod prezasluzni duhovščini in če bode še tako puščal v svojih predalih prostor onim, ki so zoper spravo.

(Hrepenenje po nemškem »rajhu«) so zvečer dne 18. jan. spet razodevali nekateri mariborski prusaki in prusakinje v neki gostilnici, katere si niti imenovati ne upajo. Slavili so namreč ustanovo nemškega »rajha«. Fej, izdajice!

(Iz šole.) V pokoj stopi g. Luka Trafenik, nadučitelj pri Sv. Florijanu ob Boču. — Oni dan je v Podsredi umrl v visoki starosti povsod čislani, vpokojeni učitelj g. Matej Bezenšek, strije znanega pisatelja in stenografa A. Bezenška v Plovdivu. Sveti mu večna luč!

(Tat v cerkvi.) V nedeljo po novem letu, zvečer ob 8. uri, so v Rogatecu dobili tata v farni cerkvi, ko je bil strl dve škrinjici in ves denar pobral. Govoril je samo nemški ter je bojda s Ptujja doma. Sodišče mu je odmerilo mesec dni zapora.

(V Zrečah) je umrl posestnik Jakob Brglez-Olar v 78. letu svojega življenja. Nekdaj je spadal med najdelavnejše občinarje, bil je na pr. tudi občinski predstojnik, cerkveni ključar. Dobrej duši svetila večna luč!

(Z Zdol pri Vidmu) se nam poroča: Zimo imamo pri nas prijetno, snega smo od začetka le malo imeli, pa je kmalu preminil, pred Božičem in po novem letu so otroci bosi v šolo hodili. Ptiči, brglezi in kosi so že spomladnje popevali. Sedaj imamo nekaj bolj mežlo, pa brez hudih vetrov. — Tudi k nam dohaja strupeni »Delavec«; dobiva ga neki mladič, ki naj rajši katekizem vzame v roke!

(V Konjicah) so včeraj pokopali Vođuškovega Blaža, ki je bil o sv. Treh kraljih nastopil že 85. leto svoje dobe. Bil je hvalevreden dobrotnik nadžupne cerkve, zato se uljudno nekdanjim konjiškim čč. dušnim pastirjem v molitev priporočuje.

(Solnce mrkne) prihodnjo soboto, dne 22. jan., in sicer popolnoma se bo mrak videl v Aziji in na Ruskem, pri nas le nepopolnoma. Mrak se začne zjutraj in traja do 8. ure 29 minut.

(Duhovniške spremembe.) Čast. o. Fidelis Aleksič, minoriški vikar na Ptujju, je dne 14. jan. v 74. letu svoje dobe umrl. Naj v miru počiva! — Čast. o. Alfonz Svet,

kaplan pri čč. oo. minoritih na Dunaju VIII., pride za minoriškega gvardijana in prov. župnika župnije Sv. Petra in Pavla na Ptujju.

Društvene.

(Dijaški kuhinji v Mariboru) sta darovala preč. g. Jakob Meško, častni kanonik in župnik pri Sv. Lovrecu v Slov. gor., in č. g. Fr. Korošec, učni prefekt v dijaškem semenišču, po 5 fl. Bog plati!

(Družbi sv. Cirila in Metoda) izreka tem potom najprisrčnejšo zahvalo za petnajstero darovanih, lepo vezanih knjig odbor »Gosp. bral. društva v Kozjem«.

(Katol. bralno in gospodarsko društvo v Hočah) ima občni zbor dne 30. januarija v prostorih g. Simona Šunka po običajnem vspredu. Potem prosta zabava s krasnim petjem in godbo. Začetek ob pol 4.

(Kmetijsko bralno društvo na Ponikvi) ima občni zbor in veselico v nedeljo, dne 23. januarija po večernicah v prostorih gosp. Fr. Podgoršek-a z navadnim vspredom. Nato prosta zabava s petjem in srečolovom. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

(Bralno društvo v Vržeji) ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 23. jan. ob 3. uri popoldne v društveni sobi z običajnim vspredom.

(V Št. Juriju ob južni žel.) priredi bralno in politično društvo dne 2. febr. otvorivno sijajno veselico s petjem znanega domačega mešanega zbora in četverospava, z igranjem na glasovir in gosli, z deklamovanjem in prosto zabavo. Vsi prijatelji društva iz bližine in daljine se že sedaj na to opozarjajo in uljudno vabijo.

(Bralno društvo v Studenicah) priredi v nedeljo, dne 30. jan. v gostilni g. J. Koropca veselico s petjem in gledališkimi igrami. Natančnejši vspreod objavi se prihodnjč.

(V Čadramu) bo prihodnjo nedeljo, dne 23. jan. kat. polit. in kmetovalsko društvo »Sloga« imelo zopet zborovanje in bo gosp. učitelj J. Béle razlagal umno kmetovanje. Začetek ob 3. uri popoldne.

(Leposlovno bralno društvo pri Mali Nedelji) bode imelo občni zbor v nedeljo, dne 30. jan. ob 3. uri popoldne v šoli z navadnim dnevnim redom. K obilni udeležbi vabi — odbor.

(»Delavsko podporno društvo v Celju«.) Kakor poročajo razni časniki, so pravila tega katol. in narodnega društva od vis. ministerstva že potrjena. Obilo blagoslova!

(V Mozirju) se je dne 16. jan. vršil shod obrtnikov z namenom, da se za okraj ustanovi neodvisna bolniška blagajnica. Žal, da se še o velevažnej narodnej stvari ni defi-

nitivno sklenilo. — Prihodnjo nedeljo pa se vrši v Mozirju shod, na katerem bi se sklenilo ustanoviti »Savinjsko banko« za lesotrčce.

Iz drugih krajev.

(Sv. oče Leon XIII.) so izmed 262 papežev dvanajsti, ki so dosegli 20. leto svojega vladanja; noben papež pa še ni obhajal dvajsetletnice papeštva, petdesetletnice škofovanja in šestdesetletnice mašništva, kakor le sedanj. »Blagor Leonu, svetemu očetu!«

(Ljubljana) je leta 1896. plačala cesarskega davka s prikladami vred 602.183 fl. 69 kr. Cela dežela kranjska pa je plačala cesarskega davka s prikladami vred 2,408.451 fl. 65½ kr.

(Politični shodi na Kranjskem.) Poslanca dr. Krek in dr. Žitnik sta imela v nedeljo shoda v Spodnji Idriji in Idriji. Socijalni demokratje so zborovalna prostora oblegali. — Shod na Bledu priredi dne 3. febr. katoliško slovensko politično društvo za radovljiški okraj. Na shodu bodo poročali poslanci Ažman, Pogačnik in dr. Krek.

(Baron Hein v kranjskem deželnem zboru) na govore slovenskih poslancev še vedno odgovarja samo nemški. Eksce-lenca si menda misli, le bodimo trdi in brez-obzirni Nemci, ako hočemo kdaj zlezti na namestnikov stol v Gradcu ali pa še višje!

(Italijansko vino) se izvažava v velikih množinah v Avstro-Ogersko. Na Reki so skladišča prenapolnjena. Do 100.000 hektolitrov ga je došlo v Reko v mesecu decembru minolega leta.

Listnica upravnštva. J. G. na P. pl. do 1. julija 1898. — g. A. K. v Konjicah plačal za pretečeno leto; za 1. 1898 na dolgu. — Več dopisov smo morali skrajšati ali pa za prih. številko odložiti zaradi pomanjkanja prostora. Gg. dopisniki, iskreno prosimo, le kratko in zanimivo! Zivel!

Loterijne številke.

Trst 15. jan. 1898: 76, 53, 55, 33, 63
Linc » » » 86, 38, 34, 60, 47

Žitne cene.

Ime mesta	Pšenica		Rž		Jčmen		Oves		Koruza		Proso		Ajdina	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
V Celju za 100 kil .	14	—	11	—	9	70	7	—	7	—	8	50	10	—
V Celovcu » »	12	—	9	65	7	82	6	94	6	55	—	—	—	—
Na Dunaju » »	11	74	8	80	—	—	6	64	5	55	—	—	—	—
V Gradcu » »	14	10	9	80	9	50	7	50	6	80	6	50	—	—
V Ljubljani » »	12	80	9	20	7	—	7	—	6	50	—	—	—	—
Na Ptujju » »	12	—	7	75	6	50	6	50	6	50	6	—	7	70
V Mariboru za 100 lit.	9	05	5	95	4	60	3	20	4	90	4	90	6	—

Hennebergova svila

meter 45 kr. do 14 gld. 65 kr., pristna le tedaj, ako se naroči naravnost v moji tovarni; črna, bela in barvana; tkanine, barve in vzorci po najnovejši šegi. Zasebnikom poštnine in carine prosto na dom. Vzorci obratno.

G. Henneberg-ova tovarna za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Mestna hranilnica ljubljanska

obrestuje tudi nadalje hranilne uloge

po 4%

1-3

brez odbitka novega rentnega davka.

Pri meni se dobiva prav lepa

koruza in oves

tako tudi različna poljska semena, kakor: deteljno, travno, korenjevo, runkeljnovne in bele repe itd. po nizki in dobri postrežbi.

Milan Hočevar,

trgovec v Celju, glavni trg.

Barthelovo štedilno mazilo za voze.

Napravlja se iz najboljšega rudninskega in rastlinskega olja, kateremu se primeša potrebno milo. V primeri z drugimi cenejšimi mazili za voze ima pred istimi sledeče vrline:

1. Štedilno mazilo za voze je naravno mazilo in ima v sebi veliko maščobe; zato ostane dalje na osi in jo okovarja zoper drganje.
2. Je brez primešanega težca in drugih škodljivih snovij.
3. Omenjeno mazilo za voze je popolnoma brez vsake kisline, zato ne razjeda ne osi, ne pušic, in je varuje prizgodnjih popravil.
4. Štedilno mazilo za voze je prav rabljivo pri težkih, kakor lahkih vozozih.
5. To mazilo ostane skoz celo leto masleno, ne zmrzuje po zimi in se ne raztaplja in ne kaplja iz osi po leti.
6. Štedilno mazilo za voze koristi tudi vozni živini, ker vsled množine njegove maščobe voz teče bolj gladko in se živina pri voznji ne trpinči.
7. Štedilno mazilo za voze je res štedilno: v primeri z drugimi cenejšimi mazili prihrani se po 50%.
8. Če tudi je kakovost omenjenega mazila izvrstna, je njegova cena vendar tako nizka, da je mogoče vsakemu ekonomu, bodisi tudi, da tako malo mazila za voze potrebuje, naročiti je. Ako je bo poskusil, gotovo se več ne bo vračal k cenejšim, a zato slabšim mazilom.

5kg za poskus 70 kr., 100kg 12 gold. na Dunaji ali Pragi.

Mihael Barthel-u in drug.

Dunaj, X. Keplergasse št. 20.

Zahvala.

Za vse izraze ljubezni do naše ljube matere

Apolonije Presker,
roj. Valenčak,

umrle prezgodaj v Prelazkem, župnije Sv. Miklavža na Polju dne 9. januarija t. l. izreka prisrčno zahvalo preč. g. kanoniku in dekanu iz Kozjega, domačemu č. g. župniku, kakor vsej drugi č. duhovščini, sosedom, znancem in prijateljem

rodbina Preskerjeva.

Komur je mar

dobiti sveč iz pristnega voska, ki lepo gorijo, naj si jih naroči pri Avg. Adamecu, svečarju v Rogatcu. 2-2

Cerkveno predstojništvo v Rogatcu.

Dve posestvi,

eno meri 12, drugo 16 oralov, ima na prodaj na veselem kraju blizu farne cerkve sv. Jerneja pri Poljčanah Jernej Stramšak. Pošta: Sv. Duh-Loče. 1-3

Kedó se naroči na „Brivca“!

Šaljivi „Brivec“ brije vsaki deseti dan po vsem slovenskem svetu. Kosmatinci se ga zelo bojé posebno nemčurji in lahoni. — Brivec prinaša vsakokrat **krasne šaljive slike**. In vse to za 5 kron na leto. — Slovenci podpirajte „Brivca“, naročivši se! Naslov: Upravništvo Brivca v Trstu.

V najem

se da od 1. maja na Koroški cesti v Mariboru hiša z dvema sobama, kuhinjo, podstrešno sobo in vrtom, ki meri blizu 700 kvad. sež.; tudi so pri hiši hlevi za jedno kravo in svinje. Več se izve v Tiskarni sv. Cirila. 1-2

Trgovina

z raznim blagom v št. lenarškem okraju, tik farne cerkve se da pod jako ugodnimi pogoji v najem. — **Cisti gotovi dohodki 900-1000 gld. na leto.** — Adresa pri upravnistvu lista. 3-3

Čebelnovoščene sveče,

lepo izdelane, dobro obležane, prodaja v vsakej velikosti in številu

Jožef Dufek,

svečar v Mariboru, Viktringhofgasse št. 5.

Cenik na zahtevo zastoj. 7-8

30 dni čas poskušnje.

5-letno pismeno jamstvo.

WERTHEIMOV
šivalni stroji.

Jako izv. čisto tiho šivajoč stroj za obitelji in za obrt.

Visok stroj za obitelji. gld. 35.50.

Vsak stroj, ki se v času poskušnje dobro ne obnese, vzamem na lastne stroške brez zadržka nazaj.



Agentov ni, zato prodajam za polovico navadne cene najboljšo robo. Zahtevajte cenike in obrazce šiva.

Pošiljam na vse kraje cesarstva.

Zaboj zastoj.

Razpošiljatelj šivalnih strojev 2-8

Louis Strauss,

zalagatelj društva c. kr. državnih in železniških uradnikov in učiteljskega semenišča.

Dunaj IV. Margarethenstr. 12. dn.

Poslani mi Wertheimovi šivalni stroj B je danes poskusila tukajšnja učiteljica ročnih del in ga prav pohvalila. Res, ti stroji so ceni, pa vendar izvrstni.

V Werlsbergu (Česko).

Janez Kämpf, šolski vodja.

PRISTEN

Cena zavoju 25 kr. (50 vinarjev)
vsebina 500 gramov.



V svojo lastno korist naj zahtevajo in jemljejo kupovalci le take izvirne zavoje.

Na prodajo
je v Halozah župnije Sv. Trojice, lep vinograd, ki meri čez 2 oral. Hiša za gospodarja je posebej, a pri hiši za vinarja je tudi preša. Poslojja so vsa v dobrem stanu in vinograd dobro obdelan. Pogoje naznani gosp. Lojz Horvat, posestnik v Mestnem vrhu pri Ptuj. 2-2

R. Wiesner-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na štajerskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestinke in okrevanje kemieno razloženo in spoznan za čisto vinskih prekaplino. 96

Žganjarja

Najnovejši stroji za pripravo poklaj:

Slamoreznice, krompir- in reporeznice, drobilni in stiskalni stroji, soparni stroj živinske poklaj, prenosilne peči s štedilnim kotlom, kateri slednji je položen, ali ne, vravnano tako, da stoji, ali se prevaža, da se kuha ali pari v njem živinska poklaja, krompir; služi še drugim gospodarskim in domačim potrebam itd.

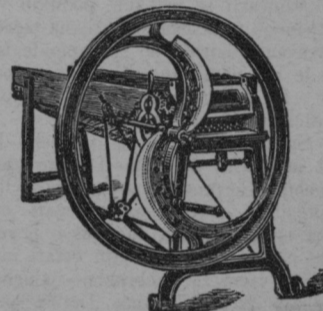
Nadalje: **Stroji za luženje turšice, čistilnice za žito (vetrnice), žitni trijeri (žitočistilniki), stiskalnice za seno in slamo,** ki se gonijo z roko, stojijo, ali se lahko prevažajo. Vse imenovane stroje izdeluje in prodaja z jamstvom, da so najboljše, najtrpežnije izdelani,

PH. MAYFARTH in drug,

c. kr. izjemno priv. tovarna gospodarskih strojev, livarna in fužine s parom
Na Dunaju, II. Taborstrasse št. 76. 5-5

Odklikovan z več kot 390 zlatimi, srebrnimi ter bronastimi kolajnami.

Ilustrovani katalogi in priznanilna pisma gratis. — Zastopniki in prekupci se iščejo.



Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravljajo v lekarni k Zrinjskemu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Trpotčev sok nepresežno deluje pri vseh prehlajenjih dušnih organov, ter je najboljše sredstvo za prsni katar, kašelj, prsobol, hripavost in vratnobil. Tudi zastarani kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času da odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko spijo in na ta način hitro okrevajo. Izmed mnogih zahval spominjam tukaj samo ono:

„Veledenjeni gospod lekarnik!

Posljite mi še tri steklenice Vašega izvrstno delajočega trpotčevega soka; potrebujem jih za svoje poznance. Jaz sem od dveh steklenic od nesnosnega kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam. Priporočil bodem ta zdravilni sok vsem prsobolnim. S poštovanjem — Rudolf Ausim. Na Dunaju, 20. marca 1897.“

Pazi naj se torej, da je na vsaki steklenici varstvena znamka t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti samo oni je pravi trpotčev sok, kateri to varstveno znamko nosi. — Cena steklenici s točnim opisom je 75 kr. — Razpošilja se vsaki dan s pošto na vsa mesta in sicer proti predplačilu (priračunavši 20 kr. za zametek) ali pa po poštnem povzetju. — Ceniki raznovrstnih domačih preskušanih zdravil razpošiljajo se na zahtevo zastoj in poštne prosto. Lekarna k Zrinjskemu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

18-30

21-22

Ivan Rebek

umetni in stavbeni ključar
v Celji

Poljske ulice 14 (Feldgasse) v lastni hiši.

Priporoča se preč. duhovščini in slavn. občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela pri stavbah hiš in drugih poslopij, osobito za **cerkvena dela**, katera se najlepše krasijo z lepim in umetnim ključavničarskim delom, kakor n. pr. kovane mreže za okna, različne okove za vrata, kovane predaltarske, nagrobne in vrtno ograje, različne svetilnike. Izdelujem železna vrata vseh slogov, različna štedilna ognjišča, katera imam tudi v zalogi.

Napeljujem vodovode in strelovode, hišne telegrafe in telefone. Prevzamem tudi vsa železna **konstrukcijska dela**, bodi si: strehe, stopnice, cvetličnjake itd. itd.

— Vse po najnižjih cenah. —

Načrti in proračuni brezplačno. — Za dobro delo jamčim.

J. N. Peteršič, Ptuj,

nasproti veliki vojašnici

(Ungarthorgasse št. 6 zraven pošte),
trgovina knjig, papirja, galanterijskega in norimberškega blaga, pisalnega in risalnega orodja,

priporoča p. n. pisarnam, čast. duhovščini, g. učiteljem, slav. občinam, slav. krajn. šol. svetom, slav. društvom, kakor vsem gg. trgovcem in slav. občinstvu svojo novo veliko zalogo vsakovrstnega papirja za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega svilnatega papirja (za cvetlice), za vezanje knjig itd., zalogo raznih sedaj novo vpeljanih pisank in risank, dobrih svinčnikov, kakor angleških peres.

Nadalje priporočam zavitke za pisma raznih velikosti in barv, peresnike, črnilo, tablice, črtalnike, radirke, krede, gobice, pušice in škatlje za peresnike, torbice, knjižice za beležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah,

posebno lep izbor papirja in zavitkov v mapah in elegantnih škatljah (kasetah),

najbolje strune za citre, gosli, kitare in tamburice, velik izbor tintnikov, albumov in okvirov za fotografije, spominice, žepne nože, mošnjice za denar, vsakovrstne pipe, izprehodne palice in vseh drugih v galanterijo spadajočih predmetov.

Nadejaje se, da me bode slav. občinstvo v mojem novem povzetju vsestransko podpiralo, beleži z velespoštovanjem

3

Gornji.

Ptujskim in celjskim Slovencem!

Posamezne številke „Slov. Gospodarja“

se po 5 novcev dobijo

na Ptuj  v Celju 

pri g. J. N. Peteršiču, (Ungarthorgasse št. 6.)

pri g. Emi Wilfling, (Gosposke ulice št. 28.)

Oglas

o poduku viničarjev.

Da bi se viničarji bolj temeljito izurili v obdelovanju ameriškega traja, sklenil je štajarski deželni odbor tudi v letu 1898. in sicer počenši od 1. marcija do konca novembra 1898. **viničarsko podučevanje** ustanoviti.

Omenjeni viničarski poduki bodo se obhajali v sledečih krajih:

1. V Mariboru v deželni vinorejski šoli;
2. V Lipnici v deželni vinogradnem posestvu;
3. V Borlu niže Ptuja na deželni vinogradnem zasadu.

V Mariboru se bo sprejelo letos **dvanajst** posestniških ali viničarskih sinov, v Lipnici 20 in v Borlu tudi 20, ki dobijo ondi: prosto stanovanje, vso hrano, in vrh tega 4 gld. na mesec.

Viničarji se pri teh podukih v prvi vrsti imajo praktično izuriti, na teoretično izobraženje oziralo bo se samo le toliko, kar je pri novih zasadih znati najpotrebnejše. Po dokončanem tečaju dobijo obiskovalci spričevalo sposobnosti.

Sprejemni pogoji so sledeči: Dokazati se ima 1. dovršeno 17. leto starosti; 2. neomadeževanost dosedanega življenja; 3. prositelji morajo se obvezati od početka meseca sušca do konca novembra 1898 neprestano v tečaju ostati in podvreči se vsem za izobrazbo namenjenim uredbam deželni organov. Dotične prošnje brez koleka, pošljejo se naj saj **do 15. februarja 1898.** deželni odboru.

V Gradcu, meseca januarija 1898.
1-2 Štaj. deželni odbor.

Da bodo Vaše

GOSTIJE

pošteno-vesele,

kupite si za 12 kr.

za to jako primerno knjižico

„Ženitovanje“,

spisal Lovro Stepišnik.

Znesek se naj pošlje v markah.

Knjižico prodaje

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Hiša

z gospodarskim poslojem, vrtom, ako se želi tudi njivo in travnikom, se daje v najem. Zaradi jako ugodnega mesta v sredi velike vasi, blizu cerkve, ob stiku dveh okrajnih cest, pripravna je za trgovca, kakor nalašč. Tudi kakej upokojenej obitelji jo je v stanovanje kar najboljše priporočati, ker je v jako zdravem in složnem kraju.

Oglasiti se je pri sosedu gosp. **Jožef Podkubovšek**, posest. v Zičah, pošta Loče pri Poličanah, ki bo iz prijaznosti dal druga pojasnila.

Služba organista in mežnarja

se odda s 2. svečanom pri prošt. župnijski cerkvi v Spodnjem Dravogradu na Koroskem. Med prošnji imajo rokodelci prednost. 1-3

Več pove cerkveno predstojništvo.

Služba organista in cerkovnika

se odda do 15. februarja t. l. pri cerkv. predstojništvu Sv. Marjete na Planini.

NAZNANILO.

„Južno-štajerska hranilnica“ v Celju

obrestuje hranilne vloge, kakor dosedaj tudi od novega leta 1898 naprej po **4 odstotke**, ne da bi odtegovala rentni davek.

Nevzdignjene obresti pripisujejo se od vsakega **prvega prosinca in prvega malega srpana** h kapitalu.

5-6

Ravnateljstvo.

Zahvala.

Vsem udeležencem spredva našega nepozabljenega, srčno ljubljenega očeta, soproga

Jožefa Kupljen-a

izrekamo svojo najtoplejšo zahvalo.

Žihlava, dne 17. januarija 1898.

Žalujoči ostali.

Lep izvrsten harmonij

proda za dober kup **Ivan Stanjko**, župnik v Tinjah. 1-2

0 pustu 1898

se priporoča tiskarna sv. Cirila v Mariboru za napravo

vabil, vstopnic

vsporedov, plesnih redov

in izdelovanje okusnih

zaročnih kart in poročnih naznanil

zagotavlja najboljšo postrežbo in najnižjo ceno.

LEPAKE

Potem
DIPLOME

J. Pserhofer-jeva lekarna „Zum goldenen Reichsapfel“ Dunaj, I., Singerstrasse Nr. 15.

J. Pserhofer-jeve teločistilne kroglice,

staroznana, lahko teločistilno in od mnogih zdravnikov občinstvu priporočeno domače sredstvo. Te kroglice so tiste, ki so že več desetletij znane pod imenom „J. Pserhofer-jeve kričistične kroglice“ in se jedino pristne izdelujejo v lekarni „zum goldenen Reichsapfel“, Dunaj, I., Singerstrasse 15.

Teh kroglic stane: Jedna škatljica s 15 kroglicami 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., — Ako se denar naprej pošlje, stane s prosto pošiljativjo vred: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor eden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhofer-jeve teločistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v rdečih pismenih, kateri je

videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja.
1 posodica 40 kr., prosto poštine 65 kr.

Trpotčev sok, proti razlizenju, ena steklenica 50 kr.

Balzam za golšo, 1 steklenica 40 kr., poštine prosto 65 kr.

Stollovi Kola-izdelki izvrstnih krepčal za želodec in živce. 1 liter Kola-

vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

Britka želodčna tinktura, (nekaj življenska esenca imenovana.) Rahlo mečilo, ki budi in krepča želodec pri slabem prebavanju. 1 steklenica 22 kr., dvanajstero 2 gld.

Balzam za rane, 1 steklenica 50 kr. Tanokininska pomada J. Pserho-

fer-ja, pospešuje izvrstno rast las, 1 škatlja 2 gld.

Zdravilni obliž za rane bivšega prof. Stuedela, 1 posodica 50 kr., poštine prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bulricha, domače sredstvo proti slabi prebavi. 1 zavitek 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še vse druge domače in vnanje farmacevtične specialitete, naznanjene v avstrijskih časopisih, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje na tanko in najceneje naročajo.

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju. 2-6
Če se denar naprej pošlje (najboljše po poštni nakaznici), stane poština dosti manj, kakor po povzetju.